

Klimanytt 252

Redaktør: Ole Henrik Ellestad

19.5.2019

klimanytt@klimarealistene.com

Medienes Janus-ansikt

Ole Henrik Ellestad*

Mediene er ute å kjøre. Bare 13 % har stor tiltro til dem. De har sine idealer som fremholdes ved festlige anledninger og når de blir kritisert. Det går fort over og ender ofte med forsvar og selvforherligelse. For kampanjejournalistikk, delvis i redaksjonell regi, er blitt varemerket. Journalister er den moderne tids presteskap, noen som yppersteprester i det Orwellske Sannhetsministerium.

Kjernen i journalistikken

«Selve kjernen i journalistikken er at den er sannhetssøkende. Det handler helt enkelt om å kunne stole på mediene. Helt sentralt er å rydde opp når man gjør sentrale feil» står å lese i Aftenpostens lederartikkel 24. mars om VG og Gard Steiro. En grei omtale av en av pressens hovedoppgaver som den 4. statsmakt i et demokrati, og en av begrunnelsene for hvorfor den bør få statsstøtte.

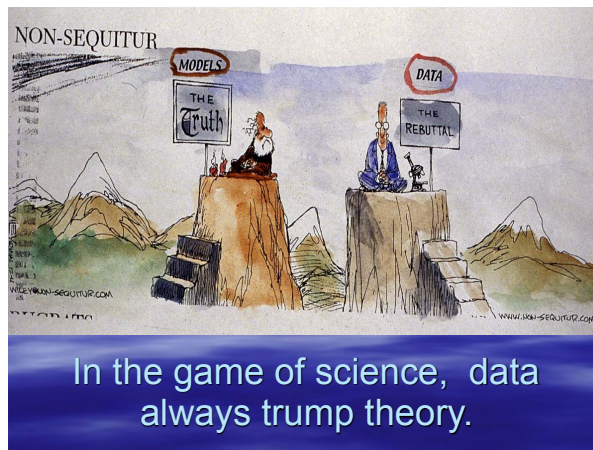
Men mye av mediestoffet har ingen sannhet. Forskjellige meninger er forankret i ulike verdsett, aksepterte normer og kriterier for samfunnssystemer. Og folk vurderer ikke bare det som formidles. Den største bolken, dagsordenfunksjonen, er ikke nevnt. Å dekke meningspekteret i det offentlige rom må være en like viktig oppgave. Når mediene kritiserer internettaktører for uakseptable karakteristikk bør de ikke selv gå i breisjen for bruk av hersketeknikker som ofte dominerer debattarenaer sogar spekket med feilinformasjon.

Noe av tillitssvikten ligger i intervjuuttalelsen fra Ole Erik Almlid, ny adm. dir. NHO med mediebakgrunn: «Journalister kan brukes til alt. Holde makten i ørene. Eller bare rett og slett bli en del av den». Hvorfor skal jeg ellers være journalist, svarte Ole Mathismoen i en debatt der kampanjejournalistikk sto på agendaen. Slik sett får filosofen Giorgio Agamben rett om at journalister er samfunnets presteskap, og utnevner seg selv til yppersteprester som ved å etablere faktisk.no.

Svikt også der 'sannhet' finnes

Selv kommer jeg fra et av de områdene som har størst forutsetning for å representere en sannhet – naturvitenskapen. Klare, objektive akseptkriterier har bidratt til en strålende fremgang for naturvitenskapene gjennom 400 år med økt erkjennelse og teknologit utvikling basert på: **For å ha gyldighet må teorien stemme med observasjoner og eksperimenter, hvis ikke er den feil.** Den sedvanlige selvkorrigerende fra vitenskapsamfunnet er oversett og delvis erstattet av oppnevnte komiteer, politiske miljøer, statsfinansierte opinionsorganisasjoner og mediene. Gjennom tiår har dette resultert i en vulgærformidling i en rekke naturvitenskapelig baserte miljø saker. Ofte basert på isolerte studier med NTB i en seleksjons- og distribusjonsrolle.

Det startet med tabloidavisene for 50 år siden, men nå er de fleste på banen med NTB, NRK og Aftenposten i front. Som eksempel foreligger ingen informativ medieeksponering av at sur nedbør ikke medførte skogdød. Ozonhullet og dets variasjoner ble registrert lenge før KFK-stoffer ble benyttet i kjøleanlegg og etterhvert tilført atmosfæren. Likevel bruker mediene det som eksempler på at vi mennesker er i stand til å 'redde verden' – vi har gjort det før. I dag går stafettspinnen videre til de like dårlig vitenskapelig forankrede 'menneskeskapte' klimavariasjoner. Alarmene ringer også for nyheter innen kosthold, medisin og kjønnsforskning der forskning misbrukes som ferskvare.

Klima som agendajournalistikk

«Det er tydelig at Aftenpostens redaksjon har bestemt seg for å redde verden», skrev skuespiller Lars Mjøen i et leserinnlegg som vakte stor debatt i 2008. Han kunne føyd til NRK, NTB, de større byavisene og deler av lokalpressen. Aftenposten har vel knapt tatt inn IPCC-kritiske primærinnlegg, men søker å dekke seg bak at navngitt kritikk utløser tilsvarensrett – avspist med en brøkdell av spalteplassen. Nå har man sluttet å navngi. Andre aktører er enda mer ensidige.

Etter IPCCs medieshow med 4. hovedrapport i 2007 ble klimatoppmøtet i København og tiden etter en nedtur. Bakteppet var avsløring av 'Hockeykølla' som en

'skam for vitenskapen', en begynnende temperaturutflating, en nedsablet israpport om Arktis fra Norge og Jonas Gahr Støre, 'Himalayagate' fundert på et klatremagasin, 'Amaonazgate' basert på WWF-rapport osv. og ikke minst 'Climategate skandalen'. De mange tusen publiserte e-poster fortalte hva IPCCs 'sannhetsforskere' mente i sine private meningsutvesklinger. Pinlig nok det samme som vi kritikere ble hindret i å formidle i offentlig meningsutveksling. At modellene er gale, datamanipulasjoner, at det ble arbeidet aktivt for å redusere betydningen av naturlige variasjoner, subjektiv påvirkning av vitenskapen og ikke minst at forskere sentralt i IPCC-rapporten var anførere.

Men 'Climategate' ble effektivt 'puttet i skuffen', likeså den påfølgende evalueringen av IPCC som konkluderte med: Manglende vitenskapelige prosesser, manglende bruk av og formidling av usikkerhet, sammenblanding av roller og sammenblanding av vitenskap og politikk. Man trengte ikke være spesielt sannhetssøkende for å avdekke disse forhold. I stedet grov mediene seg dyper inn i sin selvforskyldte hypnotiske tilstand der de skulle redde verden. Aftenpostens økonomiredaktør Ola Storeng skrev (15.10.2010) at «klimautfordringen er nå så stor at den krever en revolusjon».

«Vi er bare dømt om man er uvillig til å lytte til fortiden» uttalte professor ved [Centre for the Study of Existential Risks](#) ved Cambridge-universitetet.

Likevel er ekstremscenrio fra hundrevis av modeller som ikke er verifiserte (unntatt av faktisk.no) sikret megaoppdrag. Mens informasjon om fortidens varmepreioder på linje med dagens og vel så det, utelukkes, som mediene egne reportasjer gjennom 1920–50-årene om lite sjøis i Arktis, 7°C varmere på Svalbard med isbreer flere km tilbake, målinger av Golfstrømmen fra år 1900 osv. Beregningsmodellene som beviselig er mangelfulle og langt fra tilfredsstillende vitenskapsens hovedkrav om å reproduserte observasjonene, er opphøyet til sannhet.

Konklusjon

Det dreier seg ikke bare om feilinformasjon, men om at vitenskapen er snudd på hodet i kampanjejournalistikken. Også i spredning av løgnen om klimavitenskapelig konsensus ble mediene en hovedaktør. De må gå «lengre enn langt og over mange blåner» for å rette opp dette. 53 % med liten tillit til forskning i klima og miljø saker (Gallup for Forskningsrådet) vitner om det – en forskning mediene formidler ukritisk. Så de må også oppdra 'bortskjemte' forskere på veien.